



Рекомендації щодо проведення занять з аплікації з дітьми 3–4 років

(Безкоштовний додаток)

Пропонований комплект для художньо-продуктивної діяльності складається з альбому з аплікації для дітей 4-го року життя, набору демонстраційного матеріалу відповідно до тем, визначених в альбомі, та рекомендацій для педагогів. Рекомендації містять теми для занять з аплікації на весь навчальний рік у кількості 16 занять, мету заняття, необхідний матеріал та порядок виконання роботи. Ще два заняття вихователі можуть планувати самостійно для виготовлення колективної аплікації наприкінці навчального року. Відповідно до програми розвитку дітей 4-го року життя дібрані теми для аплікації з використанням різних матеріалів (папір, серветки, вата, природний матеріал) та різними способами. На кожному аркуші альбому є відповідний фон і певні елементи для доповнення зображення або його оздоблення. Завдання з художньо-продуктивної діяльності, запропоновані в цьому альбомі, сприятимуть розвитку дрібної моторики кистей рук дітей, формуванню та закріпленню навичок дітей створювати композицію, розміщувати деталі, наклеювати їх; розширенню їх уявлень про колір та форму, формуванню інтересу до художньо-продуктивної діяльності, вихованню естетичного смаку.

Заняття 1

Тема. Великі та маленькі м'ячі

Мета: навчати дітей знаходити предмети у навколишньому середовищі, групувати їх за формою; учти дітей правильно накладати готові форми (кружечки), чергувати за розміром та кольором на аркуші паперу й наклеювати їх; закріплювати просторове орієнтування на площині; ознайомити з правилами виконання аплікації, формувати навички розміщення та наклеювання деталей; розвивати вміння порівнювати та аналізувати; розвивати дрібну моторику, окомір, увагу, асоціативну пам'ять, мислення; сприяти розвитку самостійності; виховувати цікавість до занять з аплікації.

Матеріал: сині кружечки (менші за розміром); червоні кружечки (більші за розміром); клейстер; пензлики; серветки; підкладні серветки.

Порядок виконання роботи

Діти з вихователем розглядають зразок виконання роботи. Обговорюють, якого розміру та кольору зображені м'ячі. Розглядають матеріал, підготовлений для роботи.

Вихователь ознайомлює дітей з правилами виконання аплікації: підготовлені деталі потрібно змастити клейстером за допомогою пензлика. Клейстер слід наносити рівномірно від центра до країв. Змащені деталі діти прикладають на аркуш, притискають долонею, залишки клейстеру прибирають серветкою. Роботу виконують на клейонці або спеціальній серветці. Також вихователь радить перед початком роботи розмістити сухі деталі на аркуші, і лише потім змащувати їх клейстером та наклеювати.

Вихователь показує, як потрібно наклеїти маленькі та великі м'ячі, чергуючи їх за розміром і кольором. Допомогає кожному малюкові. Активізує мовлення дітей у називанні кольорів, місця розташування предметів.

Заняття 2

Тема. Осінній хоровод

Мета: учти дітей бачити красу рідної природи; навчати дітей прийому аплікації (наносити клей на зображення, накладати зображення намащеною клеєм стороною до аркуша, наклеювати зображення предметів на аркуш, притискаючи його долонею

і розгладжуючи серветкою, прибирати залишки клейстеру); закріплювати просторове орієнтування за поняттями «вгорі», «внизу», «праворуч», «ліворуч»; розвивати вміння розрізняти поняття «колір», «форма»; розвивати дрібну моторику кистей рук, творчу уяву, асоціативну пам'ять, мислення; сприяти розвитку самостійності; виховувати цікавість до занять з аплікації.

Матеріал: репродукції пейзажів за темою «Осінь»; листя з різних дерев (по кілька штук для кожної дитини); клейстер; поролонові губки невеликого розміру; серветки.

Порядок виконання роботи

Діти з вихователем розглядають ілюстрації із зображенням осінньої природи, репродукції картин. Обговорюють, якого кольору осінні листя, як воно опадає з дерев, кружляє в повітрі та вкриває землю.

Вихователь демонструє зразок виконання роботи, показує, як слід наносити на листок клейстер (розмазувати клейстер від центра до країв рівномірним шаром), накладати листок намащеною стороною до аркуша, притискати його долонею і розгладжувати серветкою. Можна приклеювати будь-яку кількість листочків у будь-якому порядку.

Вихователь допомагає кожній дитині. Активізує мовлення дітей у називанні листочків, кольору, форми.

Заняття 3

Тема. Дарунки осені

Мета: учити дітей розрізняти силуети овочів (огірки, помідори, моркву, цибулю); закріплювати просторове орієнтування за поняттям «одне біля одного»; розвивати вміння розрізняти поняття «колір», «форма»; розвивати дрібну моторику кистей рук, творчу уяву, асоціативну пам'ять, мислення; сприяти розвитку самостійності; виховувати цікавість до занять з аплікації.

Матеріал: овочі в кошику; паперові кольорові овочі (помідори, огірки, морква, цибуля); клейстер; пензлики; серветки; підкладні серветки.

Порядок виконання роботи

Вихователь пропонує дітям розглянути вирізані з паперу заготовки овочів і фруктів. Разом з дітьми обговорюють, якого кольору овочі, якої вони форми.

Діти обирають ті заготовки, що їм подобаються, і наклеюють їх у свій кошик.

Вихователь допомагає кожному малюкові. Звертає увагу дітей на те, що овочі слід розміщувати поступово, один біля одного, не накладаючи. Активізує мовлення дітей у називанні овочів, їх кольору, форми, кількості.

Заняття 4

Тема. Килимок

Мета: учити дітей знаходити предмети певного кольору у довкіллі; вчити прийому аплікації; учити складати і наклеювати візерунок на аркуші з готових форм (квітів, листочків), чергуючи їх; закріплювати просторове орієнтування за поняттями «вище», «нижче», «праворуч», «ліворуч»; закріплювати знання кольорів; розвивати вміння розрізняти поняття «колір», «форма»; розвивати дрібну моторику кистей рук, творчу уяву, асоціативну пам'ять, мислення; сприяти розвитку самостійності; виховувати ініціативу, цікавість до занять з аплікації.

Матеріал: готові рослинні форми для наклеювання — квіти; листочки; клейстер; серветки; пензлики; підкладні серветки.

Порядок виконання роботи

Вихователь пропонує дітям прикрасити свій килимок рослинним орнаментом —

квіточками та листочками. Нагадує, як слід наносити на форму клейстер (розмазувати клейстер від центра до країв рівномірним шаром), накладати намащеною стороною до аркуша, притискати долонею і розгладжувати серветкою.

Вихователь допомагає кожному малюкові. Активізує мовлення дітей у називанні форми, кольору, величини.

Заняття 5

Тема. Їжачок

Мета: вчити дітей створювати композицію з природного матеріалу (листя); закріплювати основні прийоми аплікації: наносити клей на деталі, накладати деталі намащеною клеєм стороною до аркуша, наклеювати зображення предметів на папір, притискаючи його долонею і розгладжуючи серветкою; закріплювати просторове орієнтування за поняттями «вгорі», «вниз», «праворуч», «ліворуч», «над», «під», «біля»; розвивати вміння розрізняти поняття «колір», «форма»; розвивати дрібну моторику, творчу уяву, асоціативну пам'ять, мислення; сприяти розвитку самостійності; виховувати цікавість до занять з аплікації.

Матеріал: ілюстрації із зображенням їжачка; сухе листя з різних дерев; клейстер; пензлики; серветки; підкладні серветки.

Порядок виконання роботи

Діти з вихователем розглядають ілюстрації із зображенням їжачка, обговорюють, яка в нього будова тіла. Розглядають зразок виконання роботи та матеріал, підготовлений для виконання роботи. Вихователь звертає увагу дітей на те, що «листочки» слід розміщувати на спинці їжачка, один біля одного, їх можна накладати. Нагадує правила виконання аплікації. Активізує мовлення дітей у називанні листочків, кольорів, форми.

Заняття 6

Тема. Серветка

Мета: учити дітей прикрашати квадратну форму геометричними фігурами різного розміру та кольору за принципом симетричності, виконуючи роботу послідовно — спочатку заповнюючи середину, а потім — кути; закріплювати прийоми аплікації; закріплювати просторове орієнтування за поняттями «посередині», «вище», «нижче», «праворуч», «ліворуч»; розвивати вміння розрізняти поняття «колір», «форма»; розвивати дрібну моторику кистей рук, творчу уяву, асоціативну пам'ять, мислення, зосередженість; сприяти розвитку самостійності; виховувати уважність, старанність, бажання доводити справу до кінця.

Матеріал: різнокольорові геометричні фігури з кольорового паперу (для кожної дитини); клей-олівець; серветки.

Порядок виконання роботи

Діти з вихователем розглядають зразок виконання аплікації.

Вихователь вислуховує пропозиції дітей щодо послідовності та способів розташування геометричних фігур для створення візерунка на серветці. Діти самостійно вибирають елементи оздоблення й розміщують їх посередині, у кутах, праворуч, ліворуч, збоку. Вихователь демонструє, як користуватися клеєм-олівцем, нагадує дітям про те, що фігури потрібно накладати намащеною стороною до аркуша, притискати їх долонею і розгладжувати серветкою.

Вихователь допомагає кожному малюкові. Активізує мовлення дітей у називанні форми, кольору.

Заняття 7

Тема. Новорічна ялинка

Мета: продовжувати ознайомлювати дітей з облаштуванням приміщення до новорічних свят; учити наклеювати на зображення ялинки скручені в кульку шматочки кольорових серветок, самостійно обираючи колір; закріплювати вміння користуватися клейстером для створення аплікації, наносити його на зображення; закріплювати просторове орієнтування за поняттями «вище», «нижче», «праворуч», «ліворуч»; розвивати вміння розрізняти поняття «колір», «форма»; розвивати дрібну моторику кистей рук, творчу уяву, асоціативну пам'ять, мислення; сприяти розвитку самостійності; виховувати цікавість до занять з аплікації.

Матеріал: різнокольорові серветки (для кожної дитини); клейстер; пензлики; підкладні серветки.

Порядок виконання роботи

Діти з вихователем розглядають зображення новорічної ялинки, обговорюють, якої форми та кольору прикраси на ній. Діти розглядають матеріал, підготовлений до заняття. Обговорюють, з чого можна виготовити кульки для прикрашання ялинки.

Вихователь демонструє малюкам, як спочатку скочувати кульки із серветок, а потім наносити клейстер паличком або пензликом на зображену ялику та прикладати кульки із серветок до намащеної поверхні аркуша.

Вихователь допомагає кожному малюкові або спонукає до самостійного вибору кольору серветок для виготовлення кульок. Активізує мовлення дітей у називанні форми, кольору.

Заняття 8

Тема. Сніговик

Мета: продовжувати ознайомлювати дітей із прийомами роботи з папером; формувати вміння заповнювати всю площину аркуша; порівнювати форму й розмір; розвивати образне мислення, творчу ініціативу, моторику рук, зорову пам'ять; закріплювати вміння дотримувати порядку на робочому місці; спонукати до мовленнєвого спілкування; виховувати доброзичливе ставлення одне до одного, уміння працювати разом; прищеплювати акуратність, уміння доводити розпочату справу до кінця.

Матеріал: сюжетна картина «Снігова баба»; елементи аплікації для створення сюжетних картин; серветки; клейстер; пензлики для клею; підставки для пензликів.

Порядок виконання роботи

Діти з вихователем розглядають ілюстрації із зображенням сніговика, обговорюють, з яких геометричних фігур він складається, якого він кольору.

Вихователь звертає увагу дітей на столи, на яких лежить матеріал для аплікації. Діти розглядають та обговорюють його призначення.

Вихователь нагадує малюкам, що спочатку слід викласти елементи зображення, а потім — наклеювати; як слід наносити на форму клейстер — намащувати від центра до країв рівномірно; нагадує про акуратність виконання роботи; спонукає дітей домовлятися між собою щодо розподілу роботи. Вихователь допомагає кожному малюкові або спонукає його самостійного вибрати місце на аркуші для розміщення елементів картини.

Заняття 9

Тема. Зимовий пейзаж

Мета: викликати в дітей інтерес до створення зимового пейзажу — засніжених дерев, снігового покриву на землі, снігопаду; формувати уявлення про виконання апліка-



ції з різних матеріалів (вати); закріплювати вміння наносити клейстер, учти того, що можна змащувати не лише деталі для наклеювання, а й необхідні ділянки аркуша, а потім на змащену поверхню прикладати деталі (вату для зображення снігу); розвивати творчі здібності, фантазію, дрібну моторику рук, любов до природи; виховувати акуратність, емоційний відгук на свою роботу.

Матеріал: сюжетна картина із зображенням зимового лісу; зразок виконання роботи; вата; клейстер; пензлики для клею; підставки для пензликів; серветки.

Порядок виконання роботи

Діти з вихователем розглядають ілюстрації із зображенням дерев узимку. Звертає увагу дітей на те, що дерева вкриті снігом. Діти добирають слова, щоб описати сніг (легкий, пухнастий, холодний). Вихователь демонструє зразок виконання роботи, обговорює з дітьми, який матеріал можна використати в аплікації, щоб передати вигляд засніжених дерев.

Вихователь демонструє новий прийом аплікації: клейстером змащують окремі фрагменти зображення (гілки дерев). Потім відривають невеликі шматки вати та накладають на змащені клейстером гілки. Злегка притискають рукою.

Діти виконують завдання, вихователь допомагає опанувати новий прийом аплікації.

Заняття 10

Тема. Літак

Мета: розширювати уявлення дітей про професії; учти викладати зображення літака з кількох частин і наклеювати їх; учти передавати образ предмета; викликати інтерес до створення предметів за допомогою коротких і довгих смужок паперу; продовжувати вправляти в умінні розміщувати зображення на площині аркуша; розвивати вміння зображувати предмет у русі; закріплювати прийоми наклеювання; розвивати чуття композиції, увагу; виховувати акуратність у роботі, цікавість до професії пілота.

Матеріал: іграшка — літак або предметна картина із зображенням літака; деталі літака, клейстер, пензлики для клею; підставки для пензликів; серветки.

Порядок виконання роботи

Діти з вихователем розглядають зображення літака або іграшковий літак. Обговорюють, яка його будова, для чого він призначений, як називаються професії людей, які на ньому працюють.

Вихователь пропонує розглянути матеріали для роботи, обговорює призначення матеріалу, правила користування ним. Показує прийоми зображення літака — спочатку наклеювання корпусу літака, потім крил, ілюмінаторів.

Вихователь пропонує викласти деталі зображення літака, спонукає виявляти самостійність, розміщуючи літак на аркуші. Нагадує дітям, як слід наносити на форму клейстер (розмазувати клейстер від центра до країв рівномірним шаром), прикладати намашеною стороною до аркуша, притискати долонею і розгладжувати серветкою.

Вихователь допомагає за потреби кожному малюкові. Активізує мовлення дітей у називанні форми, кольору, величини деталей літака.

Заняття 11

Тема. Мімоза

Мета: поглиблювати знання дітей про весняні зміни в природі, про свято жінок; привчати бачити красу в природі; розширювати уявлення про будову квітки, бачи-

ти форму та будову квітки; формувати вміння відривати шматки серветки та скочувати їх у кульки; закріплювати новий прийом аплікації — наносити клейстер на зображення, викладати елементи квітки на папір, притискаючи їх долонею чи серветкою; закріплювати просторове орієнтування за поняттями «вище», «нижче», «праворуч», «ліворуч»; розвивати вміння розрізняти поняття «колір», «форма»; розвивати дрібну моторику, творчу уяву, асоціативну пам'ять; сприяти розвитку в дітей естетичного смаку, навчаючи їх помічати розмаїття барв навколишнього світу, називати кольори та відчувати від цього радість; виховувати бажання створити подарунок для мами власноруч, прищеплювати любов до природи, бажання спілкуватись у співпраці.

Матеріал: листівки із зображенням мімози; клей-олівець або клейстер і пензлики для клею; серветки.

Порядок виконання роботи

Діти з вихователем розглядають вітальні листівки до свята 8 Березня. Вихователь демонструє зразок виконання роботи.

Діти відривають шматочки серветки, скочують їх у кульки. На зображення гілочки мімози наносять клейстер на ті місця, де будуть розміщуватися квіти. Прикладають кульки до аркуша, намащеного клеєм або клейстером. Притискають долонею.

Вихователь звертає увагу дітей на те, що кульки слід розміщувати одну біля одної, надаючи форми, схожої на гілочку мімози.

Заняття 12

Тема. Прикрасимо сукню

Мета: викликати в дітей піднесений настрій із настанням весни; вправляти в умінні самостійно створювати орнамент на запропонованій формі та вибирати елементи для орнаменту; формувати вміння прикрашати силует форми за допомогою орнаменту, використовуючи геометричні фігури; розвивати почуття ритму, фантазію, творчий та естетичний смак; виховувати інтерес до художньої творчості, емоційну чуйність, бажання творити самостійно.

Матеріал: лялькові сукні або їх зображення; елементи для візерунків — геометричні фігури (трикутники, квадрати); клей-олівець; серветки.

Порядок виконання роботи

Діти з вихователем розглядають сукні ляльок або їх зображення. Обговорюють, як вони оздоблені. Розглядають матеріали, підготовлені для роботи.

Вихователь пропонує прикрасити сукню для ляльки. Звертає увагу дітей на те, що елементи орнаменту мають чергуватися. Вихователь пропонує дітям самостійно обрати та розмістити геометричні фігури. Звертає увагу дітей на те, що колір елементів орнаменту має гармонувати з кольором сукні. Нагадує основні прийоми виконання аплікації.

Заняття 13

Тема. Вербові гілочки

Мета: розвивати в дітей цікавість до навколишнього світу природи, інтерес і бажання займатися образотворчою діяльністю; учти передавати образи в аплікації; спонукати створювати художній образ засобами використання різних матеріалів; формувати вміння передавати характерну будову, форму, пропорції; розвивати дрібну моторику кистей рук, творчу уяву, мислення; виховувати радість від результатів власної роботи та роботи інших.



Матеріал: зображення гілочок верби; вата; пензлики для клею; підставки для пензликів; клейстер; серветки.

Порядок виконання роботи

Діти з вихователем розглядають вербові котики або їх зображення. Обговорюють, чому їх так називають, які вони на дотик. Розглядають матеріали, підготовлені для роботи.

Для виконання аплікації діти відривають маленькі шматочки вати та скручують їх у кульки. На гілочки наносять мазки клейстером за допомогою палички чи пензлика і на кожний мазок приклеюють ватяну кульку.

Вихователь звертає увагу дітей на те, що ватяні кульки слід розміщувати на кожній гілочці з різних боків. Заохочує їх до обговорення виконаних робіт, добирання слів-прикметників для описування вербових котиків.

Заняття 14

Тема. Віночок із квітів

Мета: поглиблювати знання малюків про довкілля весняної пори, про рослини найближчого оточення — весняні квіти (кульбаби); закріплювати вміння дітей правильно називати квіти, їх частини, колір, особливості; учти дітей виконувати зображення, передаючи в тематичному малюнку нескладний сюжет — кульбаби у віночку; формувати вміння розміщувати елементи композиції (квіти) на обмеженій площині аркуша — на віночку; вправляти дітей у застосуванні нетрадиційної техніки аплікації — на намазаний контур насипати шматочки нарізаної смужки (зображення круглої форми квітки); закріплювати вміння користуватись матеріалом; розвивати пізнавальну активність, бажання поєднувати процес аплікації з грою; сприяти розвитку самостійності, охайності, зосередженості; виховувати цікавість до занять з аплікації, бажання створювати незвичайну композицію.

Матеріал: шматочки нарізаної смужки; круглі штампи з поролону для клею; клейстер; пензлики для клею; серветки.

Порядок виконання роботи

Діти розглядають зразок виконання роботи. Вихователь пояснює та демонструє, як наклеювати квіти кульбабки із незвичайних пелюсток, тоненьких смужечок: пензлик умочити в клейстер і нанести його на віночок. Потім посипати клейстер шматочками тоненьких смужок. Продовжувати розміщувати квіти по всьому «віночку». Виконавши роботу, перевернути, струсити зайві шматочки тоненьких смужок, що не приклеїлися. Об'ємна аплікація готова.

Під час створення дітьми аплікації вихователь підтримує всі їхні творчі прояви щодо зображення різного розміру кульбаб та їх розміщення на віночку, заохочує до читання вірша про кульбаби, до спілкування.

Заняття 15

Тема. Квітуха яблуня

Мета: розвивати естетичне сприймання дітьми довкілля — квітучих фруктових дерев; учти образно відтворювати побачене в аплікації; продовжувати тренувати дрібну моторику кистей рук; вправляти в нетрадиційному способі аплікації — скручування серветок для зображення квітів (цвітіння яблуні); формувати вміння композиційно правильно розміщувати зображення на аркуші паперу; розвивати творчі здібності, фантазію; виховувати зосередженість, акуратність, бажання доводити розпочату справу до кінця; викликати естетичний смак, цікавість до аплікації та бажання до самостійної творчості.

Матеріал: картина «Квітуча яблуня»; рожеві серветки для квітів; патички (гігієнічні палички) для клейстера; серветки.

Порядок виконання роботи

Діти з вихователем розглядають ілюстрацію із зображенням квітучих яблунь, матеріал, підготовлений для аплікації (патички для клею, клейстер, рожеві серветки для квітів, звичайні серветки), розповідають, як він буде використаний.

Вихователь нагадує спосіб виготовлення квітів із серветок способом скочування. Діти відривають маленькі шматочки серветки і пальчиками скочують невеличкі кульки — квіточки різного розміру: маленькі — ті, що не розквітли, великі — ті, що вже розвітли. Виготовивши багато заготовок-квіточок, патичком набирають клейстер, ставлять відбиток на будь-якому місці крони дерева і приклеюють свої кульки-квіточки на всьому дереві.

Під час створення дітьми аплікації вихователь перевіряє, чи засвоїли вони прийом скочування серветок, як відривають шматочки серветок для квітів; чи правильно ставлять відбиток клею патичком; чи акуратно набирають клей; чи всі правильно розташувують зображення квіточок на дереві.

Заняття 16

Тема. Барвистий метелик

Мета: ознайомити дітей із розмаїттям кольорів у довкіллі під час спостереження за метеликами; навчати добирати крила метеликам однієї кольорової гами та поєднувати їх із тубубом метелика; закріплювати просторове орієнтування за поняттями «вище», «нижче», «праворуч», «ліворуч»; розвивати вміння розрізняти поняття «колір», «форма»; розвивати дрібну моторику кистей рук, творчу уяву, асоціативну пам'ять; сприяти розвитку естетичного смаку, самостійності у виконанні роботи; виховувати цікавість до занять з аплікації.

Матеріал: іграшки-метелики (різних кольорів і розмірів) або малюнки із зображенням метеликів; готові деталі для зображення метелика (крила, кружечки різного розміру по 2 кожного); клей-олівець; серветки.

Порядок виконання роботи

Діти з вихователем розглядають ілюстрації із зображенням метеликів. Обговорюють, якої форми та кольору їхні крила.

Вихователь пропонує дітям розглянути матеріал для роботи та демонструє послідовність прийомів виконання аплікації — метелика.

Вихователь пропонує дітям зобразити свого метелика — добирати крила метеликові однієї кольорової гами, із готових форм на аркуші. Навчає користуватися клеєм-олівцем для наклеювання (намазувати клеєм-олівцем від центра до країв, прикладати намащеною стороною до аркуша, притискати долонею і розгладжувати серветкою). Крила прикрашають кружечками різної величини, наклеюючи їх від найбільшого до найменшого симетрично на кожному крилі.

Вихователь допомагає за потреби кожному малюкові, спонукає до наслідування, схвалює всі творчі прояви щодо домальовування деталей виробу. Підтримує позитивний настрій і задоволення від роботи. Активізує мовлення дітей у називанні форми, кольору, величини.